

УДК 796.01

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СПОРТИВНОЇ СЕКЦІЇ В НЕСПЕЦІАЛІЗОВАНОМУ ВНЗ

Ю.К. Булавенко, старший викладач

С.Г. Лисенко, старший викладач

ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»

Стаття присвячена аналізу діяльності спортивної секції з міні-футболу в інституті. Крім того, визначені структурні компоненти, що забезпечують ефективність процесу фізкультури в секціях різних видів спорту.

Ключові слова: *фізичне виховання, студенти, секції, міні-футбол, спортивна кваліфікація.*

Постановка проблеми. Аналіз останніх досліджень. Фізичне виховання у вищій школі є навчальною дисципліною, яка формує загальну та професійну культуру особистості майбутнього фахівця. Як і інші дисципліни, вона надає студенту необхідні знання, вміння та навички, впливає на формування потреби в систематичному фізичному самовдосконаленні. Важливим фактором, який визначає стан здоров'я студентів, є підтримка оптимальної рухової активності впродовж всього часу перебування в ВНЗ [3, 4].

Статтею 3 Закону України «Про фізичну культуру та спорт» передбачено право громадян України займатися фізичною культурою і спортом шляхом вільного вибору видів спорту та фізкультурно-спортивних послуг.

Ефективна організація процесу з фізичного виховання у вищому навчальному закладі передбачає створення умов для широкого вибору студентами засобів фізичного виховання для навчання та участі в спортивних заходах які б відповідали їхнім запитам, інтересам, стану здоров'я, фізичній та технічній підготовленості, спортивній кваліфікації [4]. Діяльність викладачів кафедри фізичного виховання повинна забезпечувати формування у студентів навичок самовдосконалення, вихованню мотивації та інтересу до фізичної культури, а також до стану власного здоров'я.

В останні роки чітко спостерігається тенденція до прагнення студентів реалізувати свої потреби в сфері фізичного виховання на заняттях в групах за видами спорту або рухової активності за вибором самих студентів. Визначення того чи іншого виду спорту, яке свідомо здійснює студент, є початком осмисленого вибору форм рухової активності, що задовольняють індивідуальні фізичні та психологічні потреби [5].

З відвідуванням навчальних занять на основному відділенні, навчально-тренувальних на відділенні спортивного вдосконалення та самостійних занять у секціях з різних видів спорту у студентів з'являється можливість самостійно вибрати той вид фізичної активності, який найбільш їх приваблює та дозволяє реалізувати потреби у русі, фізичних навантаженнях, іграх, спілкуванні, самоствердженні, пізнанні, розвагах, емоційній розрядці.

Мета та завдання дослідження. Визначити особливості діяльності секції з міні-футболу у вищому навчальному закладі (на прикладі ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»).

Для вирішення поставленої мети використовувався аналіз науково-методичної літератури, Інтернет-джерел, педагогічне спостереження.

Виклад основного матеріалу. Фізичне виховання та формування здорового способу життя розглядаються в якості важливої складової навчально-виховного процесу ВНЗ й здійснюються в тісному взаємозв'язку з іншими напрямками навчально-виховної

СЕКЦІЯ 4

«Розвиток науки гуманітарного циклу В сучасному суспільстві»

діяльності інституту з метою підготовки фізично, духовно та морально здорових спеціалістів.

Робота по залученню студентів НАТІ до здорового способу життя здійснюється за такими напрямками:

- ефективного проведення навчальних занять з фізичного виховання згідно розкладу;
- організація занять спортом у спортивних секціях, у збірних командах вузу з різних видів спорту;
- проведення масових оздоровчих, фізкультурних заходів у позанавчальний час.

Можливість систематично займатися обраним видом спорту, вдосконалювати свою спортивну майстерність, а також регулярно брати участь у змаганнях різного рівня, в основному, надається студентам у вільний від академічних занять час у спортивних секціях з різних видів спорту. Заняття в спортивних секціях дозволяють максимально залучити обдаровану студентську молодь до занять спортом, а також забезпечити підготовку студентів-спортсменів, зберегти їх спортивну форму і продовжити їх спортивне довголіття [2].

Спортивні секції організуються з тих видів спорту, для яких у ВНЗ є матеріальна спортивна база та можливість забезпечити навчально-тренувальний процес кваліфікованим тренерським складом. Комплектуються секції за статтю та за рівнем спортивної кваліфікації, тих хто займається. Число тих, хто займається в групі та кількість годин навчальних занять на тиждень на одну групу залежать від спортивної підготовленості й регламентуються Положенням про організацію фізичного виховання і масового спорту в вищих навчальних закладах [4]. Заняття проводять тренери-викладачі, фахівці з фізичного виховання, які мають вищу фізкультурну освіту.

Одним з популярних і доступних для занять у ВУЗі видів спорту є міні-футбол. Заняття цим видом спорту сприяють розвитку сили, спритності, швидкості, витривалості за рахунок різноманітності рухових дій та навичок, різних за своєю координаційною структурою та інтенсивністю.

За умови раціональної організації навчально-тренувального процесу систематичні заняття міні-футболом, як одним з видів рухової активності у ВНЗ, забезпечують вирішення наступних завдань:

- залучення студентів до систематичних занять фізичною культурою і масовим спортом;
- формування у них стійкого інтересу до занять різними видами рухової активності;
- розвиток і вдосконалення фізичних і морально-вольових якостей у студентів;
- поліпшенню стану здоров'я та рівня фізичної підготовленості;
- сприяти розвитку професійних, світоглядних і громадянських якостей у студентів;
- проведення різних спортивних заходів із залученням до участі в них студентів;
- пропаганду спортивних ігор, а саме, міні-футболу, як доступного й ефективного виду рухової активності у ВНЗ;
- відбір перспективних спортсменів з числа студентів і формування збірних команд ВНЗ для участі в різних змаганнях.

Набір в секцію з міні-футболу здійснюється на початку навчального року з урахуванням стану здоров'я, фізичної підготовленості, спортивної кваліфікації та

особистого бажання студентів. Займатися в секції можуть студенти, яких зараховано до основної медичної групи, які пройшли повне медичне обстеження, за результатами контрольного тестування мають позитивні показники функціональної і фізичної підготовленості, та як правило, показники виконання спортивної кваліфікації в цьому виді спорту (що не завжди є обов'язковим) [1, 4].

Методичну основу діяльності секції становить робоча програма, яка повинна відповідати вимогам програми кафедри. Вона містить необхідні відомості щодо видів підготовки (теоретичної, фізичної, технічної, тактичної), нормативні вимоги з фізичної та технічної підготовленості. Програма орієнтована на студентів основного відділення, які виявили бажання займатися цим видом спорту, спрямована на поглиблене вивчення прийомів та техніки футболу, дозволяє отримувати результати від діяльності в умовах змагань і контрольних випробувань, оцінювати здібності, формувати потребу в регулярних заняттях. Для ефективного використання спортивних засобів, програма супроводжується наочними матеріалами та методичними рекомендаціями [1, 3, 4].

Заняття в секції з міні-футболу вимагають від студентів відповідної функціональної підготовки. Тому процес навчання і вдосконалення техніко-тактичних дій футболу та розвитку основних фізичних якостей (сили, витривалості, швидкості, спритності, гнучкості) включає в себе застосування не тільки засобів з футболу, але і вправ з інших видів спорту (легкої атлетики, гімнастики, інших спортивних ігор), що робить його більш насиченим і різноманітним. Цьому сприяє наявність відповідної матеріально-технічної бази (спеціалізованого футбольного залу з відповідним покриттям, залу для спортивних ігор, легкоатлетичного стадіону, залу атлетичної гімнастики) [6].

В основу підходу по організації фізичного виховання студентів, що займаються в секції з міні-футболу у ВНЗ закладений принцип індивідуалізації, який підкреслює провідну роль особистості студента у визначенні завдань і міри фізичних навантажень, з урахуванням індивідуальних психічних і фізичних особливостей, показників фізичного розвитку та рівня фізичної підготовки [3, 4].

Висновки. Заняття в секції з футболу ВНЗ являють собою доступний і ефективний вид рухової діяльності для студентської молоді, який забезпечує їм достатній об'єм фізичних навантажень, за умови оздоровчої спрямованості занять. Ефективність діяльності секції з міні-футболу у ВНЗ забезпечується наявністю таких взаємопов'язаних структурних компонентів:

- даних щодо медичного огляду, фізичного розвитку та функціонального стану студентів, які займаються в секції;
- чітко поставленої мети і завдань;
- навчального матеріалу у вигляді програми, наочних матеріалів, методичних рекомендацій;
- наявністю у викладацькому складі кафедри фізичного виховання фахівців з даного виду спорту;
- раціонально підібраних методів навчання і засобів, що використовуються; контрольних випробувань (у вигляді тестів або змагань); необхідного матеріально-технічного забезпечення.

Список літератури

1. Канішевській С.М. Науково-методичні та організаційні основи самовдосконалення студентства. – К.: ІЗМН, 1997. – 270 с.

СЕКЦІЯ 4
«Розвиток науки гуманітарного циклу
В сучасному суспільстві»

---

2. Положення про організацію фізичного виховання и масового спорту у вищих навчальних закладах. Наказ Міністерства освіти и науки України 11.01.2006 № 4 , зареєстровано в Міністерстві Юстиції України 10 березня 2006 року за № 249/12123 / Міністерство освіти и науки України, - К., 2006. – 23 с.

3. Темченко В.А. Секционная форма организации физического воспитания студентов / В.А. Темченко, Р.Р. Сиренко // Физическое воспитание студентов // Научный журнал. – Харьков, ХООНОКУ-ХГАДИ, 2010. – № 3, С. 99-101.

**ОСОБЕННОСТИ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ СПОРТИВНОЙ СЕКЦИИ В
НЕСПЕЦИАЛИЗИРОВАННОМ ВУЗЕ**

Ю.К. Булашенко, старший преподаватель

С.Г. Лысенко, старший преподаватель

ОП НУБиП Украины «Нежинский агротехнический институт»

Статья посвящена анализу деятельности спортивной секции по мини-футболу в институте. Кроме того определены структурные компоненты, обеспечивающие эффективность процесса физкультуры в секциях разных видов спорта.

Ключевые слова: физическое воспитание, студенты, секции, мини-футбол, спортивная квалификация.

**FEATURES OF FUNCTIONING OF SPORTING SECTION ARE IN THE
UNSPECIALIZED INSTITUTE OF HIGHER**

*Yuriy K. Bulavenko senior teacher SS National University of Life and Environmental
Sciences of Ukraine «Nizhyn Agrotechnical Institute»*

*Sergiy G. Lysenko senior teacher SS National University of Life and Environmental
Sciences of Ukraine «Nizhyn Agrotechnical Institute»*

The article is devoted the analysis of activity of sporting section on mini-football in an institute. Structural komponenty, providing efficiency of process of physical education in the sections of different types of sport is in addition certain.

Key words: physical education, students, sections, mini-football, sporting qualification.